

Hrvatski sabor
Zastupnik
Dragutin Lesar

Zagreb, 13. srpnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o izmjenama zakona o obveznim odnosima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske te članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosim Prijedlog Zakona o izmjenama zakona o obveznim odnosima.

U postupku donošenja Zakona potrebna objašnjenja na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela davati će zastupnik Dragutin Lesar.

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZNYM ODNOSIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Zakon o obveznim odnosima objavljen je u Narodnim novinama 35/2005, a Izmjene i dopune predmetnog zakona objavljene su u Narodnim novinama 41/2008.

U Glavi IV. VRSTE OBVEZA, Odjeljak 1. NOVČANE OBVEZE, Odsjek 1. OPĆE ODREDBE, u članku 22. Otvara se mogućnost skalapanja ugovora čije odredbe dopuštaju izračunavanje ugovorne odredbe u valuti Republike Hrvatske (dakle, kunama) na temelju cijene zlata ili tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Ovaj stavak predmetnog članka Zakon o obveznim odnosima, zajedno s odredbama drugih stavaka ovog članka omogućavaju primjenu tzv. „devizne klauzule“, dakle vezanja obveza nastalih u stvarnosti u nacionalnoj valuti Republike Hrvatske na vrijednost neke druge valute ili cijenu zlata.

U skladu s člankom Članak 21. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/2008), stavak 1, „(1) Novčana jedinica Republike Hrvatske jest kuna, koja se dijeli na stotinu lipa.“ Ovaj zakon omogućava i plaćanje drugim valutama u Republici Hrvatskoj, ali ne i stvaranje obveza u tim valutama.

Opća je ocjena stručne javnosti da je hrvatsko društvo „visoko eurizirano“ i da oslanjanje na strane valute (posebice EUR, ali i druge, npr. švicarski franak i američki dolar) u bankarskom i drugom poslovanju proizlazi iz te činjenice. No, vrijedi i obrnuto, naime Hrvatska je „eurizirana“ jer institucije nisu na zakonodavnom planu, ali ni na planu primjene poduzele dovoljno da se zaštiti financijska (u ovom slučaju valutna) nezavisnost i suverenost Republike Hrvatske. Smatram postojanje ovakve odredbe izravnom opasnošću po suverenitet Republike Hrvatske i izuzetno štetnom odredbom u zakonu koji predlažem promijeniti. Koristi od takve odredbe imaju samo zajmodavci, odnosno bankarski sustav u Republici Hrvatskoj, koji u najmanju ruku ne radi na korist Republike Hrvatske.

Ovakva odredba nanosi veliku štetu građanima Republike Hrvatske koji su prisiljeni podizati i vraćati lihvarske i nepravredne kredite i koje tekavi krediti izravno vode u dužničko ropstvo, za što postoje tisuće primjera. Račun enormnih profita banaka primjenom ove odredbe plaća i

hrvatsko gospodarstvo, osiromašeno velikim brojem krivih poteza, pa i zakonskih odredba poput ove.

Zbog svega toga predlažem da se Zakon o obveznim odnosima izmijeni i ukine članak 22., čime bi se sljedeće:

1. Uspostavila bi se financijska suverenost Republike Hrvatske nad poslovanjem u Republici Hrvatskoj, jer bi jedino sredstvo stvaranja novčanih obveza u Republici Hrvatskoj i plaćanja tih obveza bila hrvatska kuna.

2. Spriječilo bi se nekontrolirano i nepravedno osiromašivanje hrvatskih građana nekontroliranim kretanjima vrijednosti valute u kojoj su obvezni vraćati kredite, a u kojima te iste kredite nisu podignuli (ne treba, naime, zaboraviti da je isplata kreditnih sredstava u hrvatskim bankama samo i isključivo u kunama).

3. Enormna ekstra dobit banaka u Republici Hrvatskoj svela bi se na podnošljivu razinu.

Ovom bi se izmjenom zakona i njenom primjenom na druge zakonske propise niže razine, kao i podzakonske propise i ugovore o novčanim obvezama, omogućilo hrvatskim građanima da lakše prežive vrijeme recesije, te pripremi Republiku Hrvatsku da o eventualnom budućem preuzimanju EUR-a kao nacionalne valute razmisli iz perspektive suverenosti, a ne kao zavisna strana koja nema izbora.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona ne bi trebalo angažirati dodatna sredstva u proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA

o izmjenama Zakona o obveznim odnosima

Članak 1.

U Glavi IV, Odjeljak 1. Briše se podnaslov „Valuta obveze“ i s njim povezan članak 22.

Članak 2.

Članci 23. do 1165, postaju članci 22. do 1164.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu 8 (osam) dana od dana objave u Narodnim novinama i primjenjuje se na sve ugovorne obveze koje su na snazi u Republici Hrvatskoj u trenutku njegovog dionošenja.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom ukida se mogućnost obračunavanja novčanih obveza preračunom u druge valute ili zlato i hrvatskoj kuni vraća zakonito mjesto jedinog sredstva obračuna novlanih obveza u Republici Hrvatskoj. Ukidanjem ovog članka tzv. „devizna klauzula“ neće se više moći primjenjivati u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Usklađuju se brojevi članaka Zakona koji slijede nakon ukinotog članka.

Članak 3.

Ovim člankom određuje se vrijeme stupanja na snagu Zakona i način njegove primjene.

Dijelovi Zakona koji se ovim izmjenama mijenjaju

Valuta obveze

Članak 22.

- (1) Dopuštena je odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju cijene zlata ili tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti.
- (2) U tom slučaju, ako strane nisu ugovorile drugi tečaj, obveza se ispunjava u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno Hrvatska narodna banka i koji vrijedi na dan dospelosti, odnosno, po zahtjevu vjerovnika, na dan plaćanja.
- (3) Ako novčana obveza protivno zakonu glasi na plaćanje u zlatu ili stranoj valuti, njezino se ispunjenje može zahtijevati samo u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno Hrvatska narodna banka i koji vrijedi na dan dospelosti, odnosno, po zahtjevu vjerovnika, na dan plaćanja.
- (4) Odredbe ovoga Zakona o kamatama primjenjuju se na novčanu obvezu neovisno o valuti u kojoj je izražena.